

TANTÁRGY: 05 ZENETÖRTÉNET, MŰISMERET

ALAPSZAK MEGNEVEZÉSE: ELŐADÓMŰVÉSZET, ÉNEK ZENE

VÉGZETTSÉGI SZINT: ALAPFOKOZAT (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

MÓDISÍTVÁ 2009. JÚLIUS 09-ÉN

Felelős szervezeti egység: Karvezetés, Zenei Elméleti és Kórus Tanszék

TANTÁRGYFELELŐS: Gönczy László művésztanár

Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)

A tárgyat oktató: **Gönczy László** művésztanár

Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)

Kreditérték: 2

Oktatott félévek száma: 6

Heti óraszám: 2

Értékelés módja: Gyakorlati jegy, Vizsga, Szigorlat

Kötelező

01. A SZAKINDÍTÁSI DOKUMENTUMOKBAN TALÁLHATÓ TANTÁRGYLEÍRÁS:

Zenetörténet, műismeret

Zenetörténet

A tantárgy célja

- a zene keletkezésének kérdéseitől századunk zenei irányzataiig átfogó képet adni a zene funkcióiról, társadalmi környezetéről, használatáról illetve előadási praxisáról főként az európai zene tanulmányozásával, de kitekintést adva más kultúrák jellegzetességeire is,
- stílustörténeti összefüggérendszerbe állítani, illetve kiegészíteni a hallgatók magukkal hozott zeneirodalmi ismeretanyagát, bázist teremteni zenei világképük önállóan is folytatható tágításához és árnyalásához,
- legalább alapszintű terminológia és a hozzáférhető irodalom szakszerű használatának igényével fellépni az egyes stílusok, stílusrétegek, illetve szerzők és művek megközelítésénél,
- analitikus és kritikai elemek illetve szempontok tudatos érvényesítésére szoktatni a hallgatókat a zenével való találkozásaikkor, megfoghatóvá, leírhatóvá téve adott zenei élmény mibenlétét.

Irodalom

- Kelemen Imre: A zene története 1750-ig (főiskolai tankönyv). Tankönyvkiadó, 1991
- Kárpáti János: Kelet zenéje. Zeneműkiadó, 1981
- Gülke, Peter: Szerzetesek, polgárok, trubadúrok – A középkor zenéje. Zeneműkiadó, 1979
- Brown, Howard Meyer: A reneszánsz zenéje. Zeneműkiadó, 1980
- Palisca, Claude: Barokk zene. Zeneműkiadó, 1976
- Donington, Robert: A barokk zene előadómódja. Zeneműkiadó, 1978
- Geiringer, Carl: J. S. Bach. Zeneműkiadó, 1976
- Harnoncourt, Nicolaus: Beszédszerű zene. EMB, 1988
- Rosen, Charles: A klasszikus stílus – Haydn, Mozart, Beethoven. Zeneműkiadó, 1977
- Somfai László: Joseph Haydn zongoraszonátái. Zeneműkiadó, 1976
- Hughes, Spike: Mozart-operakalauz. Zeneműkiadó, 1976
- Dobák Pál: A romantikus zene története (főiskolai tankönyv). Tankönyvkiadó, 1990
- Salzman, Eric: A huszadik század zenéje. Zeneműkiadó, 1979
- Tallián Tibor: Bartók Béla – szemtől szemben. Gondolat, 1979. Miért szép századunk operája? Gondolat, 1979
- Kroó György – Kárpáti János: Muzsikáló zenetörténet

- Grove-monográfiák (a sorozat valamennyi megjelent kötete). Zeneműkiadó/EMB 1986-90
- Brockhaus Riemann Zenei Lexikon. Zeneműkiadó
- The New Grove Dictionary of Music and Musicians
- Dobszay László: Magyar Zenetörténet (Gondolat, 1984)

Magyar zenetörténet

Magyarország zenetörténete a honfoglalástól a XX. századig, kitekintéssel a népzene kutatás által feltárt stílustörténeti képre. A zenekultúra kialakulásának, művelésének, fejlesztésének sajátos feltételrendszere hazánk történelmi körülményei között. A történeti folyamatok áttekintésében kiemelkedő fontosságú időszakok: az egyházi zenei műveltség megteremtése az Árpád-korban, a török hódoltság és a reformáció hatása a magyar zeneéletre, a zenei újjáépítés a XVIII. században, a verbunkos és a nemzeti zene megteremtésének ügye, felzárkózás az európai magaskultúrához a XIX-XX. század fordulóján.

Irodalom

- Bárdos Kornél: A tatai Eszterházyak zenéje 1727-1846 - Budapest: Akadémiai Kiadó, 1978
- Bárdos Kornél: Győr zenéje a 17-18. században - Bp.: Akadémiai Kiadó, 1980
- Bárdos Kornél: Pécs zenei élete a 18. században – Bp.: Akadémiai Kiadó, 1976
- Bartók breviárium – Bp.: Zeneműkiadó, 1974
- Bónis Ferenc: Bartók Béla élete képekben és dokumentumokban, Bp.: Zeneműkiadó, 1980
- Dobszay László: A magyar dal könyve – Bp.: EMB, 1984
- Dobszay László: Magyar zenetörténet – Bp.: Planétás, 1998
- Domokos Pál Péter: Hangszeres magyar tánczene a XVIII. Században, Bp.: Akadémiai Kiadó, 1978
- Erkel Ferencről és koráról/szerk. Bónis Ferenc (Magyar zenetört. tanulmányok) Bp.: Püski Kiadó 1995
- Eöszte László: Kodály Zoltán élete képekben és dokumentumokban – Bp.: Zeneműkiadó, 1982
- Falvy Zoltán: A magyar zene története – Bp.: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999
- Hamburger Klára: Liszt Kalauz – Bp.: Zeneműkiadó, 1986
- Hegyi József: Népzene és magyar zenetörténet – Bp.: Tankönyvkiadó, 1969
- Homolya István: Bakfark – Bp.: Zeneműkiadó, 1982
- A magyar zenetörténet képek könyve / szerk. Keresztury D., Vécsey J., Falvy Z. – Bp.: Magvető, 1960
- Kodály dokumentumok / szerk. Breuer János – Bp.: Zeneműkiadó, 1986
- Kodály Zoltán: Visszatekintés I. – Bp.: Zeneműkiadó, 1974
- Kodály Zoltán: Visszatekintés II. – Bp.: Zeneműkiadó, 1964
- Kodály Zoltán: Visszatekintés III. – Bp.: Zeneműkiadó, 1989
- Kodály szemináriumok – Bp.: Tankönyvkiadó, 1982
- Kroó György: Bartók kalauz – Bp.: Zeneműkiadó, 1975
- László Zs. – Mátéka B.: Liszt Ferenc élete képekben és dokumentumokban – Bp.: Zeneműkiadó, 1978
- Legány Dezső: Liszt Ferenc Magyarországon I. – Bp.: Zeneműkiadó, 1976
- Legány Dezső: Liszt Ferenc Magyarországon II. – Bp.: Zeneműkiadó, 1986
- Magyarország zenetörténete I., Középkor / szerk. Rajeczky Benjamin –Bp.: Akadémiai Kiadó, 1990
- Magyarország zenetörténete II., 1541-1686 / szerk. Rajeczky Benjamin – Bp.: Akadémiai Kiadó, 1990
- Dr Nádor Tamás: Bartók és Pécs – Pécs: TIT, 1981
- Dr Nádor Tamás: Zenei emlékhelyek Pécsen – Pécs: Pécs M. Város Tanácsa V.B. Művelődésügyi Osztálya, Pécs Városi könyvtár, 1974
- Rajeczky Benjamin: Mi a gregorián? – Bp.: Zeneműkiadó, 1981
- Szabolcsi Bence: A magyar zenetörténet kézikönyve – Bp.: Zeneműkiadó, 1979
- Szabolcsi Bence: A magyar zene évszázadai I., Tanulmányok a középkortól a XVII. Századig – Bp.: Zeneműkiadó, 1959
- Szabolcsi Bence: A magyar zene évszázadai II., XVIII-XIX. Század – Bp.: Zeneműkiadó, 1961
- Zolnay László: A magyar muzsika régi századaiból – Bp.: Magvető, 1977

Műismeret

A zenetörténeti-zeneirodalmi ismeretek bővítése, a zenével való foglalatosság mindennapi rutinja. Szükséges, hogy a hallgató a zenét a hivatásos muzsikus fülével hallgassa, a közvetlen érzéki benyomások mellett képes legyen a hallottakból saját aktuális zenei kérdéseire is választ kapni. A ma már többnyire csak háttérzeneként funkcionáló zenei műsorfogyasztás helyett a szakmailag is mindig kritikus és értő, élénk figyelemmel követett zenehallgatást a zenésznek meg kell tanulnia.

A tantárgy leírása: A hallgatók tanulmányaik alatt hangversenyeken, rádióban, hangfelvételtől rendszeresen zenét hallgatnak. A hangversenyek, ill. operaelőadások látogatása során élményszerűen gyarapodik a hallgatók műismerete, és egyben tanulmányozhatja a különféle előadóművészi megközelítéseket, a stílus- és kifejezésmódokat, és itt ismerkedik meg azzal a természetes életközeggel, amelybe, mint előadóművész bekapcsolódni szándékozik. A hallgató a kötelező zenehallgatásról naplót vezet. A napló tartalmazza a zenehallgatás időpontját, helyszínét, a meghallgatott művek pontos címét, az előadókat, és a növendék rövid, szubjektív észrevételeit a művekről és/vagy az előadásról.

Irodalom

- A klasszikus zeneirodalom standard művei, egyéni hangverseny-látogatási program.

02. A TANTÁRGY ÁLTALÁNOS CÉLJA ÉS SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉSEI, VALAMINT A MEGSZERZENDŐ KOMPETENCIÁK FELSOROLÁSA

A tantárgy céljai:

- a zene keletkezésének kérdéseitől századunk zenei irányzataiig átfogó képet adni a zene funkciójáról, társadalmi környezetéről, használatáról illetve előadási praxisáról főként az európai zene tanulmányozásával, de kitekintést adva más kultúrák jellegzetességeire is,
- stílustörténeti összefüggésrendszerbe állítani, illetve kiegészíteni a hallgatók magukkal hozott zeneirodalmi ismeretanyagát, bázist teremteni zenei világképük önállóan is folytatható tágításához és árnyalásához,
- legalább alapszintű terminológia és a hozzáférhető irodalom szakszerű használatának igényével fellépni az egyes stílusok, stílusrétegek, illetve szerzők és művek megközelítésénél,
- analitikus és kritikai elemek illetve szempontok tudatos érvényesítésére szoktatni a hallgatókat a zenével való találkozásaikkor, megfoghatóvá, leírhatóvá téve adott zenei élmény mibenlétét.

A célzott kognitív kompetenciák:

- a történeti/elméleti terminológiában való jártasság;
- a szakirodalom igénybevételénél kamatoztatható olvasásértési és értelmezési készség;
- a könyvtárhasználatban (hagyományos és számítógépes katalógusok használatában, anyaggyűjtésben, szelektálásban) szerzett gyakorlat;
- a jegyzetelés, definiálás, tömörítés elemi készsége;
- az írásban és élőszóban egyaránt szakszerűen kamatoztatható fogalmazási készség.

A célzott speciális kompetenciák:

- történeti/időrendi tájékozódás, koherens stílustörténeti kép kialakítása és megszilárdítása;
- a zenei halláskészség zeneművek auditív befogadásához szükséges fejlettsége;
- a zene emocionális, nyelvi és strukturális jellemzőinek érzékeléséhez és értelmezéséhez szükséges képességek birtoklása.

03. FELTÉTELEZETT TUDÁSANYAG, ELŐKÉPZETTSÉGI SZINT

Szakközépiskolai zeneirodalom vagy gimnáziumi ének-zene tantárgyi ismeretek és jártasság. Középszintű érettségi-szintű olvasás-megértés és verbális készségek.

04. A TANTÁRGY TARTALMA ÉS SZEMESZTERENKÉNTI BONTÁSA ILL. A SZEMESZTERENKÉNT 15 HETES ANNOTÁCIÓ

A szemeszterenkénti bontás frissítve 2009. július 09-én.

1. szemeszter:

1-2. hét: A zene fogalma (akusztikai és kultúrtörténeti megközelítésben is), keletkezéselméletek. Természeti népek zenéje. Hangrendszerek kialakulása, egyszólamúság és többszólamúság az etnomuzikológia átmeneti jelenségeivel.

3-4. hét: Az ókor zenéje, különös tekintettel a nagy keleti kultúrákra. Zene és világszemlélet összefüggései.

5. hét: Az ógörög zene: elmélet és praxis, ethosz-elmélet. Adatok a Római Birodalom zenéjéről.

6-7. hét: A keresztény vallásgyakorlás kezdetei: héber és görög/római kiindulópontok. Zsoltározás, himnuszénekítés. Keleti és nyugati liturgia. A mise és a zsoltos felépítése, tartalma, zenei vonatkozásai. A zene középkori teoretikus megközelítése. A notáció fejlődése. A késő-középkori gregorián-fejlemények.

8-9. hét: A többszólamúság kezdetei, orgánum-típusok, Notre-Dame iskola. Motet és conductus. A menzúrális notáció alapjai.

10. hét: A világi zene a középkori Európában. Trubadúrok, trouvère-ek, Minnesängerek.

11-12. hét: A notációs rendszer kimunkálása, ars nova, Machaut. Világi többszólamúság. A trecento zenéje, Landini. A későközépkori brit zene sajátosságai, Dunstable.

13-15. hét: A magyar középkor belső tagolódása. Források. Az egy- és többszólamúság feltételezhető ránya a templomi praxisban. A budai udvar zeneélete.

2. szemeszter:

1-2. hét: A XIV. század kiemelkedő zenetörténeti fejleményei:

- Az *ars nova* fogalma és leírása. A kifejlesztett notációs rendszer. Machaut.

- A *trecento* világi műfajai és hangzásvilága. Landini.

- Az angol kezdeményezések és szerkesztéstechnikai újítások. Dunstable.

3. hét: A reneszánsz fogalma a közgondolkodásban és a zenetörténetben. Dufay és Ockeghem.

4-6. hét: A reneszánsz fénykora:

- A frottolisták szerepe az érett reneszánsz zenei stílus létrejöttében.

- Josquin des Prés és nemzedéke.

- A paródia-technika.

- A hangszeres zene változó társadalmi státusza. Az emancipálódó hangszeres praxis szerkesztési sajátosságai és műfaj-körei.

7-8. hét: A zene helyi dialektusainak jelentősége. Német, francia, brit specialitások.

9. hét: A madrigalisták szerepe az itáliai és az európai zenei gondolkodás alakításában.

10. hét: Reformáció és ellenreformáció hatása a zenei praxisra. Palestrina.

11-12. hét: Helyzetkép a késő-reneszánszban. Lassus, új madrigalista-nemzedék, a különféle törekvések szerepe a stílusnormák változásában, a barokk esztétika

előkészítésében.

13-15. hét: Török kori zenénk életfeltételei, kapcsolat a históriás ének és a protestáns templomi zene között. Erdély kitüntetett szerepe. A továbbélő gregorián. A gyülekezeti ének és a históriás ének.

3. szemeszter:

1. hét: A velencei többkórusos technika, Giovanni Gabrieli. A concertálás fogalma, a barokk hangszerezés alapjai.

2. hét: Az antik zene tanulmányozásának jelentősége a reneszánszban. A monodikus törekvések. A firenzei camerata. Peri és Caccini.

3-5. hét: Monteverdi zenetörténeti jelentősége, a korszakváltás jelei az életműben. A Monteverdi által bevezetett elméleti kategóriák. Orfeo, Tancredi, szólómadrigálok, Vespro, Poppea.

6-7. hét: A német templomi zene a XVII. században, Preatorius, Schiedt, Schein. Schütz életpályája, az itáliai hatások lecsapódása, a zenélés körülményeinek stílusalakító hatása az életműben.

8. hét: A francia, angol és nápolyi operai törekvések a XVII. és kora-XVIII. században.

9. hét: Kollégiumi zene Magyarországon, XVII. századi tánczenei gyűjtemények. A barokk zene stíuselemeinek felbukkanása; Esterházy.

10-11. hét: A barokk hangszeres zene műfaji keretei, sonata- és concerto-típusok. Corelli és Vivaldi.

12-15. hét: Johann Sebastian Bach: áttekintési szempontok: életrajz (korszakok), stílári források, műfaj-tipológia, korál-alapú művek, a passiók szövegi és zenei rétegződése.

4. szemeszter:

1-3. hét: A későbarokk még nem tárgyalt kiemelkedő zeneszerzői

- Händel: életpályája és stílári kötődések, dekorativitás, opera és oratórium kapcsolata.

- Telemann: a szakmai közgondolkodásban rögzült értékítélet kritikája néhány kiválasztott mű alapján.

- Domenico Scarlatti billentyűs életművének jellegzetességei, a „kétrészes szonátaforma”.

4. hét: Átmeneti korszak a barokk és bécsi klasszikus stílus időszaka között. Vélemény- és ízléskülönbségek az 1730-as évektől. Az átmenet főbb irányzatainak elvi elkülönítése. Mannheim és Bécs. A Bach-fiúk.

5. hét: Joseph Haydn korai és *Sturm und Drang* szimfóniái. A zenekar fogalmának formálódása a barokk hagyományoktól az érett klasszikus viszonyokig.

6-8. hét: A vonósnégyes elődjei, kialakulása és érett koncepciója. Haydn Op. 1-2, 9, 17, 20, 33. A Mozartra gyakorolt hatás. Jellegzetes tételrendek és tételkarakterek, különös tekintettel a nyitótételek struktúráira.

9-10. hét: A concerto klasszikus fogalma. Mozart, mint a műfaj determináns művelője. A fortepiano. A hangszeres „tökéletesezésének” vitatható elmélete a gyakorlat példái tükrében.

11-13. hét: Az opera műfaji hagyományainak sajátos érvényesülése a bécsi klasszikus gyakorlatban. Mozart műfajkonceptiója és operadramaturgiája. Olasz opera és Singspiel.

14. hét: Az 1790-es évek fejleményei. Mozart utolsó műveinek pre-romantikus vonásai. Haydn Londonban: szimfóniák és „pódium-szonáták”. Az Angol canzonetták mint a romantikus Lied előfutárai.

15. hét: Zenei újjáépítés Magyarországon a XVIII. és kora XIX. században. Templomi együttesek és városi zeneélet. A „dunántúli iskola”. A verbunkos gyökerei és megjelenése.

5. szemeszter:

1-3. hét: Beethoven: “művész és műalkotás két korszak határán”. Zeneszerzés-technikai és szemléleti/kultúrtörténeti szempontok. “Eroica” és “pastorale”. Az „An die ferne Geliebte”. A késői szonáták, vonósnégyesek világa.

4-6. hét: A korai romantika eszméi, zeneesztétikája (Hoffmann, Novalis). A Lied, különös tekintettel Schubertre és Schumannra. Rövid lélegzetű művek és a belőlük képzett ciklusok (Schumann és Chopin).

7-8. hét: A szonátaelv továbbélési módjai a romantikában, példák Schuberttől, Schumanntól. Liszt h- moll szonátája.

9-11. hét: Opera és zenedráma a XIX. században. A korai romantikus gyökerek. Wagner és Verdi koncepciójának különbözősége, lényegi vonásai.

12. hét: A tradicionális műfajok és formák teljeskörű autonómiája Brahms műhelyében. Az „abszolút zene” fogalma.

13-14. hét: A magyarországi zeneélet fejleményeinek áttekintése a reformkortól Erkelig.

15. hét: Későromantikus fejlemények Liszt, Brahms és Verdi utolsó alkotásaiban.

6. szemeszter:

1-2. hét: A századforduló német-osztrák zenéje: Mahler és Strauss.

3-4. hét: Az új bécsi iskola viszonya a romantikus tradícióhoz. Út a szabad tizenkétfokúságon át a dodekafóniáig.

5-6. hét: A századforduló francia zenei forradalma: Debussy. A „Pelléas...” dramaturgiája és zenei szövete. Neoklasszikus csírák Debussy késői műveiben.

7-9. hét: Bartók az egyetemes és magyar zenetörténetben. A pályakezdés túlusformáló élményei. Bartók és a kortárs irányzatok. Szintézis és kohézió az életműben. Természet és ember viszonya Bartóknál. A hídforma különböző léptékű megjelenései, értelmezésének szimbolikus-filozofikus implikációi. A „késői” Bartók-stílus értékelése. A magyar zeneélet kortárs nagyjai: Kodály, Dohnányi és mások.

10-11. hét: Stravinsky pályaszakaszai. A neoklasszikus koncepció és hatása a kortárs szerzőkre.

12. hét: Avantgarde Amerikában és Európában. A század első felének zenei öröksége, a továbbfejlesztés lehetőségei.

13-15. hét: A második világháború utáni zeneszerzés főbb tendenciái, koncepciói, fogalmai.

05. ÓRARENDI-OTTHONI TERHELÉS ARÁNYA

Átlagosan 40-60%. A tananyag elrendezése ahhoz a feltevéshez kapcsolódik, hogy a beiskolázott hallgatók fokozatosan sajátítják el a szükséges ismereteket, készségeket, miközben a számukra távoli, teljesen ismeretlen zenetörténeti rétegektől az egyre ismertebbek felé haladnak. Következésképpen az első szemeszterek lassan haladó, teljes ismeretanyagot adó, kevés önálló munkát igénylő módszerétől az utolsók nagyléptékű, áttekintő-rendszerező feldolgozásmódjáig félévről félévre nő a szükséges egyéni tevékenységek aránya.

06. SZEMESZTER ALATTI ELLENŐRZÉS MÓDJA

A szemeszterek kezdetén kiadott tervezet szerinti időpontokban zenefelismerési tesztekkel írják a hallgatók. Ezek teljesítése a vizsgaidőszakra időzített további számonkérés kritériuma.

07. VIZSGA KÖVETELMÉNYEK ILLETVE SZIGORLATI TÉTELSOROK, VAGY ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

Az egyes szemeszterek lezárása a következő rendszer szerint történik:

- Mind a hat szemeszterben követelmény a kurzus anyagához képest bővített hangzóanyag felismerési tesztszeinek sikeres megoldása a szorgalmi időszak végéig (az anyag elosztása a hallgatókkal való egyeztetés szerint történhet két, három vagy négy részletben).
- Az *első, harmadik, ötödik és hatodik* szemeszter vizsgaidőszakában zárthelyi dolgozatot írnak a hallgatók (ezek anyaga nem rögzíthető, minthogy a tesztfejlesztés szempontjainak függvényében változik, de minden alkalommal föltétlenül tartalmaz egy-egy esszékérdést is). A zárthelyi dolgozatok normaorientált értékelésre kerülnek, és a korábbi zenefelismerés-tesztek számától függően két-, három- vagy négyszeres súlyozású részjegyet adnak.
- A *második és negyedik* szemeszter szóbeli vizsgával zárul, melynek keretében minden hallgató a féléves tematika egy-egy témaköréről ad számot azt önállóan kifejtve, majd néhány kiegészítő kérdésre válaszol röviden a többi témakörből. (Egy-egy felelet teljes ideje kb. 10 perc.)

A hat szemeszter sikeres lezárása a zenetörténet *szigorlat* teljesítési kritériuma. A szigorlat írásbeli és szóbeli részből áll.

- Az írásbeli egyetlen feladatsort tartalmaz: 20 zeneműrészlet egyszeri folyamatos lejátszása alatt (25-30 perc) azonosítani kell a művek stílusbeli hovatartozását, valamint – ha ez lehetséges, – műfaját, utóbbi hiányában előadóapparátusát. A teszt anyaga alapvetően nem a félévek kötelező zenehallgatási anyagából származik, ezért a szerzők/művek megnevezése nem kritérium, hanem többletpontokkal jutalmazott teljesítmény. Az értékelés kritériumorientált, amennyiben 66%-os teljesítményhatár alatt nem fogadható el.
- A szóbeli vizsga tételhúzásos rendszerben történik, feleletenként 20 percen maximált terjedelemben. Az 1998 óta használatban lévő tételek a háttérmemóriában szunnyadó teljes zenetörténeti ismeretanyag behívását és a gyakorlati tevékenység tapasztalataival való szembesítését célozzák oly módon, hogy a hosszú távú folyamatok, összefüggések, analógiák végiggondolása jelentse a felkészülés lényegét és értelmét:
 1. A zene és művelőinek helye, funkciói különböző társadalmi viszonyok között.
 2. Vokális és hangszeres zene hierarchiájának alakulása Európában a XIX. századig.
 3. Egyházi és világi zene viszonya a kora-középkortól a bécsi klasszicizmusig.
 4. Szöveg és zene kapcsolata az egyes korstílusokban és műfajokban.
 5. Zene és színház: az opera történetének áttekintése.
 6. Egyházi műfajok a reneszánsztól a romantikáig.
 7. Hangrendszerek a kezdetektől napjainkig.
 8. Gyakorlat és elmélet a zenében, példák e kettő lehetséges viszonyaira.
 9. A stílus fogalma, nevezetes korszakhatárok és stílusváltások.
 10. A historikus zene fogalma. Jelen és múlt kapcsolata a zeneéletben korszakonként.
 11. A zene mint nyelv. „Köznyelviség“ és „egyediség“.
 12. Szerkezet és díszítés. Az improvizáció szerepe különféle stílusokban.
 13. Zeneszerzés és előadó-művészet fogalma korszakonként.

14. Európai interpretáció-történet. A hangszerhasználat és a korstílus összefüggései.
15. Az önálló hangszeres zene műfaji áttekintése.
16. Az európai műzene notáció-története.
17. Zene és iskola: zenei nevelés és zenészképzés Európában.

08. A KÖTELEZŐ, ILLETVE AJÁNLOTT JEGYZETEK /IRODALOM JEGYZÉKE

Lásd: A szakindítási dokumentumokban található tantárgyleírás című részben.

09. A TANTÁRGY TÁRGYI SZÜKSÉGLETEI ÉS ELLÁTOTTSÁGA

A képzés helyén folyamatosan, akadálytalanul elérhető könyvtári állomány (szakirodalom, összkiadások) és fonotéka (több ezer egység) országos összehasonlításban jelenleg is kiemelkedő adottságunk, amelyet folyamatosan fejlesztenünk kell. Egy nagyelőadóban és egy szemináriumi méretű tanteremben jelenleg is adott a telepített, jó minőségű hi-fi berendezés. A PowerPoint vetítések zenetörténet-órai rendszeresítését gátolja a ma hozzáférhető berendezések relatív zajossága – a megoldás kívül esik a Kar kompetenciáján.

10. TANTÁRGYI VONATKOZÁSÚ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK KUTATÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDSZERE

A kari könyvtári állományba érkező folyóiratok (Magyar Zene, Early Music, Music and Letters, stb.) anyagának folyamatos nyomon követése, a napvilágot látott szakirodalmi kiadványok eddigiekhez hasonlóan rendszeres beszerzése és a tantárgyhoz kapcsolódó oktatói/hallgatói feldolgozásba való bevonása.

11. A TÁRGY MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI MÓDSZEREI, FEJLESZTÉSI POLITIKÁJA

A 10. pontban leírtak értelemszerűen kapcsolódnak e szempontrendszerhez is. Folyamatosan törekszünk továbbá az oktatás anyaga (szakirodalom, zenei anyag) mind könnyebb hozzáférhetőségének biztosítására a rendelkezésre álló technika növekvő bevonásával (CooSpace használata, egyes kurzusok anyagának zárt internetes fórumon való közzététele, ppt prezentációs technika lehetőség szerinti bevonása, stb.). Tovább kívánjuk erősíteni a hallgatói aktivitás folyamatosságát a korábban csak vizsgaidőszakra koncentrált számonkérés részekre bontásával és teljes szemeszterekre szétterítésével. A számonkérés szóbeli és írásbeli elemeinek váltakozása révén a verbális kommunikáció és a szabatos írásbeli kifejtés készségeit párhuzamosan fejlesztjük.

12. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

Lásd a 07. pontban